

Sygn. akt I Ca 43/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Andrzej Kordowski (spr.)
Sędziowie:	Krzysztof Adamiak Eugeniusz Dąbrowski
Protokolant:	Ewa Miciura

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Łomży

na rozprawie

sprawy z wniosku A. Z. (1)

z udziałem M. Z. (1), I. F., R. Z., J. P., J. Z. (1), J. M.,

J. Z. (2), W. M., S. Z.,

M. Z. (2), J. Z. (3),

o stwierdzenie nabycia spadku po S. Z.

na skutek apelacji wnioskodawcy A. Z. (1)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Grajewie

z dnia 1 września 2016 r. sygn. akt I Ns 748/15

postanawia:

oddalić apelację.

Krzysztof Adamiak A. E. D.

Sygn. akt I Ca 43/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. Z. (1) wystąpił z wnioskiem o otwarcie i ogłoszenie testamentu oraz o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym ojcu S. Z.. Wskazał, że ze spadkobierców ustawowych pozostała żona M. Z. (1) oraz dzieci: I. F., J. P., J. M., W. M., J. Z. (1), J. Z. (2), S. Z., M. Z. (2), J. Z. (3) i A. Z. (1) oraz wnuczek – po synu J. R. J. Z. (4).

Uczestnicy postępowania M. Z. (1), I. F., R. Z., J. P., J. Z. (1), J. M., J. Z. (2), S. Z., M. Z. (2), W. M. podali, że nie wiedzą aby S. Z. pozostawił po testament.

Sąd Rejonowy w Grajewie postanowieniem z 01.09.2016 r. sygn. akt I Ns 748/15 stwierdził, że spadek ma S. Z. s. J. i A. zmarłym 22.03.2015r. w E., którego ostatnie miejsce zwykłego pobytu było w B. na podstawie ustawy nabyli: żona M. Z. (1) w 1/4 części (a), dzieci: syn J. Z. (3), syn A. Z. (1), syn M. Z. (2), syn S. Z., syn J. Z. (2), syn J. Z. (1), córka W. M., córka J. M., córka J. P., córka I. F. – każde w 3/44 części (b-k) oraz wnuk R. Z. w 3/44 części (l).

Sąd Rejonowy ustalił, że S. Z. zmarł 22.03.2015r. W chwili śmierci był żonaty. Jego żona nazywa się M. Z. (1). Spadkodawca miał 11 dzieci: syna J. Z. (3), syna A. Z. (1), syna M. Z. (2), syna S. Z., syna J. Z. (2), syna J. Z. (1), córkę W. M., córkę J. M., córkę J. P., córkę I. F. oraz syna J. Z. (4), który zmarł przed nim pozostawiając po sobie syna R. Z..

Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, że S. Z. nie pozostawił po sobie testamentu, nikt nie zrzekł się dziedziczenia po nim, nikogo nie wydziedziczono, nikt nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. Nie został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia przed notariuszem.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo, gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 § 2 k.c.).

Sąd Rejonowy opierając się zapewnieniu spadkowym złożonym przez wnioskodawcę A. Z. (1), który podał, że nie wie czy zmarły pozostawił po sobie testament, nic mu o tym nie wiadomo oraz na twierdzeniach uczestników postępowania, którzy również nic nie wiedzieli, aby spadkodawca pozostawił testament, stwierdził że dziedziczenie po S. Z. odbywać się powinno w oparciu o przepisy ustawy.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż 1/4 całości spadku. W oparciu zaś o art. 931 § 2 k.c. jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł przypada jego dzieciom w częściach równych.

Sąd Rejonowy mając na uwadze, że spadkodawca był żonaty i pozostawił dziesięcioro dzieci żyjących, zaś po zmarłym przed nim jednym synu pozostał jeden wnuk spadkodawcy, orzekł jak w sentencji postanowienia.

Apelacje od powyższego orzeczenia wniósł wnioskodawca A. Z. (1). Postanowienie zaskarżył w części, to jest w punkcie a stwierdzającym, że żona spadkodawcy M. Z. (1) nabyła spadek w 1.4 części. Postanowieniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, poprzez uznanie, że M. Z. (1) nabyła spadek w 1.4 części oraz naruszenie przepisów postępowania tj. art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia. W uzasadnieniu wskazał okoliczności, którego w ocenie skarżącego świadczą o tym iż M. Z. (1) jest niegodna dziedziczenia po swym mężu A. Z. (2).

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uznanie, że żona spadkodawcy M. Z. (1) nie nabyła spadku po S. Z..

Uczestnik postępowania R. Z. nie odniósł się do apelacji. Pozostali uczestnicy wnieśli o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd II instancji podzielił ustalenia faktyczne i prawne poczynione w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy i przyjął je za własne. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego została przeprowadzona prawidłowo, co pozwoliło Sądowi Rejonowemu na wyciągnięcie trafnych wniosków i w konsekwencji wydanie prawidłowego orzeczenia.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie jest trafny. Skarżący nie przedstawił jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które podważałyby prawidłowość poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń, jak i zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne na podstawie zapewnienia spadkowego złożonego przez wnioskodawcę A. Z. (1), na podstawie twierdzeń uczestników postępowania oraz odpisów skróconych aktów stanu cywilnego, z których to dowodów jednoznacznie wynikało, iż zmarły S. Z. nie sporządził testamentu, oraz że pozostawił po sobie żonę M. Z. (1), dziesięcioro dzieci: syna J. Z. (3), syna A. Z. (1), syna M. Z. (2), syna S. Z., syna J. Z. (2), syna J. Z. (1), córkę W. M., córkę J. M., córkę J. P., córkę I. F.. Nie ulega też wątpliwości, że syn spadkodawcy J. Z. (4) zmarł przed spadkodawcą, pozostawiając po sobie syna R. Z..

Sąd Rejonowy trafnie też zważył, że powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 k.c.). Skoro, zgodnie z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego, spadkodawca w sprawie niniejszej nie sporządził testamentu, to zgodnie z art. 931 k.c. spadek po nim nabyła żona, dziesięcioro dzieci oraz wnuk R. Z.. W myśl art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek, którzy dziedziczą w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż $\frac{1}{4}$ całości spadku. Wskazać należy, że małżonek spadkodawcy dochodzi do dziedziczenia z ustawy wtedy, gdy w chwili śmierci spadkodawcy pozostaje z nim w formalnym związku małżeńskim. Ta formuła wyznacza warunki konieczne i wystarczające do takiego dziedziczenia. Małżonek dochodzi zatem do dziedziczenia niezależnie od tego, czy małżonkowie pozostają we wspólnym pożyciu, czy też nastąpił jego trwały i zupełny rozkład. Okoliczność, że taki rozkład nastąpił i małżonkowie żyją w faktycznym rozłączeniu (separacji faktycznej), pozostaje bez znaczenia z punktu widzenia dziedziczenia ustawowego (Kodeks cywilny. Komentarz. Spadki., Gudowski Jacek (red.), Skowrońska-Bocian Elżbieta, Wierciński Jacek, LexisNexis, 2013). Ustalenia Sądu Rejonowego w przedmiocie kręgu spadkobierców po zmarłym S. Z. były zatem prawidłowe w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów oraz przepisów prawa materialnego.

Dziedziczenie ustawowe może być wyłączone wolą uprawnionego, w razie odrzucenia spadku lub orzeczenia sądu, w razie uznania za niegodnego dziedziczenia. Żadna ze wskazanych sytuacji w sprawie nie miała miejsca. Skarżący na tę okoliczność nie przedstawił żadnych dowodów.

Bezpodstawny był zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. Art. 227 k.p.c. ma zastosowanie przed podjęciem rozstrzygnięć dowodowych i uprawnia sąd do selekcji zgłoszonych dowodów, jako skutku przeprowadzonej oceny istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć, twierdzenie, że przepis ten został naruszony przez sąd rozpoznający sprawę ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, że sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, albo odmówił przeprowadzenia dowodu z uwagi na powołanie go do udowodnienia okoliczności niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sytuacji, kiedy ocena ta była błędna (wyrok SN z dnia 11 lipca 2012 r., II CSK 677/11, LEX nr 1228438). Tymczasem w realiach niniejszej sprawy nie zaistniała żadna z przedstawionych sytuacji. Skarżący podnosząc zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. nie wskazał, jakie wnioski dowodowe Sąd Rejonowy oddalił. Z akt sprawy nie wynika też, aby wnioski dowodowe były zgłaszane.

Zaskarżone orzeczenie jest zatem prawidłowe, a podnoszona przez skarżącego okoliczność nie mogły skutkować zmianą porządku dziedziczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z 13 §2 k.p.c. oddalił apelację.